

DLV toont effect aan van natuurlijke middelen

DLV-adviseur Jeroen Zwinkels heeft vorig jaar vier bedrijven met tomaten en paprika gevolgd, die verschillende natuurlijke middelen (meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen en reinigingsmiddelen) hebben gebruikt. Hij signaleert dat bepaalde middelen effect hebben.

TEKST: HARRY STIJGER BEELD: ECO-PROTECTA

Zwinkels heeft waarnemingen gedaan op een bedrijf met trospruimtomaten. Door twee identieke afdelingen van 5 ha met een aparte watergeefunit, was een vergelijking tussen wel en niet meedruppelde middelen goed mogelijk. In de ene afdeling zijn natuurlijke producten van Eco Protecta BV gebruikt en in de andere afdeling is alleen met de gangbare chemische middelen gewerkt.

Direct na het planten, in december 2003, is er per week per ha 2 liter CropCare (een meststof) en 2 liter eQuiRein (een gewasbeschermingsmiddel) meedruppeld om een gezond en sterk gewas te krijgen. Vanwege een vroege aantasting van Pepinomozaiekvirus in het gewas, zijn vanaf begin april de doseringen verhoogd naar 4 liter per ha per week.

Zwinkels constateerde dat er minder botrytis in dit gewas voorkwam. Het resultaat is dat er 21,6 kg chemische botrytismiddelen is gebruikt in de afdeling van 5 ha waar de natuurlijke middelen zijn gebruikt, tegenover 38,4 kg chemische botrytismiddelen in de 5 ha gangbare afdeling. Kortom een besparing van bijna 44 %.

Niet altijd positief

Voor het creëren van een goed wortelmilieu is er iedere 3 weken 5 liter MultiDrip, een meststof, per ha gedruppeld. De wortels van de geënte onderstam waren tot het eind van de teelt gezond en sterk.

Tegen bladplekkenziekte *Cladosporium fulvum* en meeldauw is gespoten met 200 ml EcoRossi, een gewasbeschermingsmiddel, per 100 liter water. Aan deze oplossing is 400 ml M-Protect, een meststof, per 100 liter water toegevoegd. Zolang de bladplekken in

Mede door het toedienen van CropCare kwam minder Botrytis in de tomaten voor.

het gewas aanwezig waren is er om de 10 tot 14 dagen gespoten. Op deze manier is bladplekkenziekte het hele jaar onder controle gebleven. In de andere afdeling van 5 ha is er 14,5 liter Rubigan en 15,6 liter Daconil gespoten om van de bladplekkenziekte af te komen.

Het resultaat van EcoRossi tegen meeldauw was minder positief. Zo zijn er in september twee bespuitingen met Ortiva en één met Rocket nodig geweest om van de meeldauw af te komen. In de gangbare afdeling heeft de teler minder tegen de meeldauw hoeven te doen. Waarschijnlijk omdat er al regelmatig is gespoten met Rubigan, een middel dat ook een werking tegen meeldauw heeft.

Combinatie van middelen

Op het genoemde bedrijf met trospruimtomaten, maar ook op een vleestomatenbedrijf en een paprikabedrijf zijn plaaginsecten zoals witte vlieg, spint en bladluizen bestreden met InseClear, een natuurlijk insecticide. In het begin van de teelt veelal met pleksgewijze bespuiting, later volvelds en al of niet in combinatie met Spruzit.

De resultaten van gewasbespuitingen met InseClear op witte vlieg en spint zijn naar de mening van Zwinkels positief. De advi-

seur heeft alleen zijn twijfels over het neveneffect op natuurlijke vijanden. Het rendement van hele grote hoeveelheden *Encarsia formosa* en *Eretmocerus eremicus*, die op het vleestomatenbedrijf zijn uitgezet, stelde teleur.

Volgens de paprikateler versterkt het toevoegen van InseClear aan Spruzit de werking van Spruzit op voornamelijk bladluizen. Het is wel aan te bevelen deze combinatie van middelen alleen te spuiten in uiterste noodzaak, omdat naast de bladluizen ook de natuurlijke vijanden, die worden geraakt, dood gaan.

De adviseur waarschuwt ervoor dat middelen bij het mengen met elkaar kunnen reageren, waardoor de werking juist vermindert.

SAMENVATTING Het druppelen van natuurlijke middelen van Eco Protecta sluit een sterker en gezonder gewas met minder botrytis niet uit. Dit verlaagt het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen tegen botrytis behoorlijk. In de lijst van de RUB (Regeling uitzondering bestrijdingsmiddelen) staat beschreven waar tegen en, indien van toepassing, hoe de middelen gebruikt mogen worden.